

НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2019, оновл. 2025.

4. Що таке IoT простими словами?. Atiko. URL: <https://www.atiko.com.ua/articles-ua/chto-takoe-iot-prostymi-slovami/>

5. Gomstyn A., Jonker A. What is smart farming? | IBM. IBM. URL: <https://www.ibm.com/think/topics/smart-farming>

6. Датчик температури та вологості DHT11 для Arduino. URL: <https://arduino.ua/ua/p1127136968-datchik-temperaturyvlazhnosti.html?srltid=AfmBOopsiB30Whkq8LWNf0QuxpwRE07sgYmO7hGD9grUc0P3LBKNQTb>

7. Гігрометр Arduino резистивний датчик FC-28-D вологості ґрунту. URL: <https://arduino.ua/ua/p1016348558-gigrometr-arduino-rezistivnyj.html?srltid=AfmBOoruc8PQgdybiaQrx0XUgrlnBM061m7sv0sa7MS53DljvchDZgkC>

Abstract: *The use of Arduino microcontrollers for developing a microclimate monitoring system in small-scale farms is considered. The architecture of the IoT system is described, and the possibility of using various sensors for real-time data collection is examined. The proposed approach enables automation of environmental parameter control, optimization of water resource usage, and improvement of the efficiency of agricultural process management.*

Keywords: *IoT, Smart Farming, Arduino, microclimate monitoring, soil moisture, digital technologies in the agricultural sector, agricultural automation.*

Науковий керівник:

Богатєнкова О. Є.,

*асистент кафедри економічної кібернетики,
комп'ютерних наук та інформаційних технологій
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 340.13:002:631-027.21-053.6(477)

Законодавче регулювання інформаційної діяльності в Україні як фактор розбудови АПК молоддю

Котляр Софія,

здобувачка вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *У роботі досліджено стан інформаційно-правового забезпечення агропромислового комплексу України. Проаналізовано виклики діджиталізації агробізнесу, стратегічні напрями цифрової трансформації та роль інформаційних систем у інтенсифікації сільськогосподарського виробництва.*

Акцентовано увагу на необхідності вдосконалення нормативної бази для захисту інтелектуальних активів аграріїв.

Ключові слова: *інформаційне право, АПК, діджиталізація, цифрові агротехнології, Big Data, державне регулювання.*

Сучасний розвиток агропромислового комплексу (АПК) України нерозривно пов'язаний із впровадженням інтелектуальних інформаційних систем. Цифровізація галузі, яка охоплює використання БПЛА, систем точного землеробства та штучного інтелекту, потребує створення надійного правового фундаменту. Участь молоді у цьому процесі є стратегічно важливою, оскільки саме молоді фахівці здатні інтегрувати технологічні новації у межі чинного законодавства, забезпечуючи безпеку цифрових активів.

Як зазначає український науковець В. В. Гурський, інформаційне забезпечення в аграрній сфері сьогодні є базовою умовою для формування прозорого ринку та ефективного управління ресурсами [1]. Автор підкреслює, що правове регулювання цієї діяльності має адаптуватися до вимог часу, забезпечуючи надійний захист даних кожного господарства та гармонізацію із європейськими стандартами [1].

Державне регулювання інноваційного розвитку АПК базується на теоретико-методологічних засадах, спрямованих на стимулювання наукових розробок. На думку фахівця М. В. Дяченка, держава має активно формувати інноваційну інфраструктуру та створювати фінансові стимули для підприємств, що впроваджують автоматизовані системи управління [3]. Дослідник наголошує, що лише за умови системної державної підтримки цифровізація стане доступною не лише холдингам, а й середнім та малим фермерським господарствам.

Процес діджиталізації агробізнесу породжує низку правових проблем, які потребують наукового осмислення. Дослідники Ужгородського національного університету вказують на те, що однією з найгостріших перешкод є відсутність у законодавстві чіткого визначення статусу «великих даних» (Big Data). У роботі акцентується увага на тому, що дані, зібрані автоматизованою технікою, юридично не закріплені як об'єкт власності, що створює ризики промислового шпигунства та втрати комерційної таємниці [2].

Стратегічні напрями цифрової трансформації передбачають створення єдиних платформ, де державні реєстри синхронізуються з приватними ІТ-сервісами [4]. Важливою складовою цього процесу є Системи інформаційного забезпечення землеробства. За висновками фахівців, такі системи дозволяють накопичувати дані про стан ґрунтів та метеоумови в режимі реального часу, що є ключовим інструментом інтенсифікації виробництва та зниження собівартості продукції [5].

Після опрацювання досліджуваної проблеми, автор пропонує такі практичні рекомендації:

1. Правовий статус агроданних. Необхідно на законодавчому рівні закріпити за сільгоспвиробником статус власника всієї інформації, що генерується датчиками та сенсорами на його угіддях.

2. Стимулювання молодіжних стартапів. Запровадити програму державних грантів для молодих ІТ-команд, які розробляють софт для автоматизації звітності та моніторингу в АПК.
3. Стандартизація кіберзахисту. Розробити єдині вимоги до кібербезпеки аграрних інформаційних систем для запобігання витоку стратегічних даних про продовольчі ресурси країни.

Законодавче регулювання інформаційної діяльності має стати катализатором цифрових змін в АПК. Тільки через поєднання зусиль молодих науковців, правотворців та аграріїв Україна зможе побудувати конкурентоспроможну цифрову економіку в аграрному секторі.

Список використаних джерел:

1. Гурський В. В. Сучасний погляд на інформаційно-правове забезпечення агропромислового комплексу України. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. <https://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/327798>
2. Проблеми правового регулювання діджиталізації у сфері агробізнесу. *Ужгородський національний університет*. 2021. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/items/ff3be301-facf-46aa-8e2e-113f218c4972>
3. Дяченко М. В. Теоретико-методологічні основи державного регулювання інноваційного розвитку АПК України. 2020. С. 45–49. <https://socrates.vsau.org/repository/card.php?id=40716>
4. Стратегічні напрями цифровізації АПК України. *Економіка і суспільство*. 2023. <https://ejournal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/760>
5. Розроблення та впровадження Системи інформаційного забезпечення землеробства. *Вісник аграрної науки*. 2022. https://www.agrovisnyk.com/index.php/agrovisnyk/article/view/2022_09_01

Abstract: *The paper examines the state of information and legal support for the agro-industrial complex of Ukraine. The challenges of digitalization of agribusiness, strategic directions of digital transformation and the role of information systems in the intensification of agricultural production are analyzed. Attention is focused on the need to improve the regulatory framework for the protection of intellectual assets of farmers.*

Keywords: *information law, agro-industrial complex, digitalization, digital agricultural technologies, Big Data, state regulation.*

Науковий керівник:

Співак В.В.,

*асистент кафедри економічної кібернетики,
комп'ютерних наук та інформаційних технологій,
Миколаївський національний аграрний університет*